

Akwụkwọ Daniel - Nọmba Otu Nari na Iri Isii

Ihe Ọhụụ Ikpeazụ Daniel Pụtara n'Amaụma: Ikpughe Eziokwu Maka Ụbọchị Ikpeazụ

Jeff Pippenger

2024-03-26

A kọwara Daniel n'isi nke iri dika e si n'ụbọchị iru uju kpólite ya site n'usoro nzọụkwụ atọ nke ozioma ebighị ebi. Mgbe ahụ, Gabriel nyere Daniel akụkọ amụma nke isi nke iri na otu, si otú a na-akọwapụta akụkọ ihe mere eme nke ihè nke nnukwu Osimiri Hiddekel.

“Ọ dị mkpa ka e nwee omumụ nke Okwu Chineke nke dị nnoọ miri emi kari. Karịsja, a ga-enye Daniel na Mkpughe nlebara anya dika a na-enwetubeghi mbu n'akukọ ihe mere eme nke oru anyi. Anyi nwere ike inwe obere ihe anyi ga-ekwu n'ufodu akukọ banyere ike ndi Rom na okwa papacy, ma anyi kwesiri ikpo uche gaa n'ihe ndi amuma na ndiozi dere n'okpuru mmuo nsọ nke Mmuo nke Chineke. Mmuo Nso ahaziela ihe n'uzo di otu a, ma n'inye amuma ahụ ma n'ihe omume ndi e gosiri, iji kuziere na a ga-eme ka onyeoru mmadu ghara idi n'ihu anya, zoo n'ime Kraist, nakwa na Onyenwe Chineke nke eluigwe na iwu Ya ka a ga-ebuli elu.

“Guo akwukwo Daniel. Kpoghachite, n'otu isi n'otu isi, akukọ ihe mere eme nke alaeze ndi e gosiputara n'ime ya. Lee ndi ochichi mba, kansul, ndi agha di ike, hukwa otu Chineke siri ruo oru iji wedata mpako nke mmadu, ma tuba ebube mmadu n'aja. O bu naani Chineke ka e ji gosi dika Onye di ukwu. N'ohu nke onye amuma, a huru Ya ka O na-akwatu otu onye ochichi di ike ma na-ebuli onye ozọ elu. A na-ekpughe Ya dika Eze nke eluigwe na uwa niile, Onye na-acho itolite alaeze Ya ebighi ebi—Onye Ochie nke ubochi, Chineke di ndu, Isi iyi nke amamihe niile, Onye Ochichi nke oge a, Onye na-ekpughe odinihu. Guo ma ghota otu mmadu si buru ogbenye, otu o si di mfe ida, otu ndu ya si di mkpumkpu, otu o si emehie, otu o si buru onye ikpe mara, n'ibulite mkpuru obi ya n'ebe ihe efu di.”

“Muo Nso site n'onu Aizaja na-atu aka anyi n'ebe Chineke no, bu Chineke di ndu, di ka isi ihe a ga-elekwasị anya na ya—n'ebe Chineke no dika e kpugheputara Ya n'ime Kraist. ‘N'ih na amuru anyi nwatakiri, e nyekwara anyi nwa nwoke: ochichi ga-adikwa n'ubu Ya: a ga-akpokwa aha Ya Onye Di Ebube, Onye Ndumodu, Chineke Di Ike, Nna Ebighi Ebi, Onye-isi Udo’ [Aizaja 9:6].”

“Ihe ahụ Daniel natara ozugbo n'aka Chineke e nyere ya puru iche maka ubochi ikpeazu ndi a. Ohu ndi o huru n'akukọ osimiri Ulai na Hiddekel, nnukwu osimiri nke Shaina, no ugbu a n'usoro mmezu ha, ma ihe omume niile e buru amuma banyere ha ga-emezu n'oge na-adighi anya.” Manuscript Releases, volume 16, 333, 334.

Mmuo Nso “si otú a hazie ihe” n'inye amuma ahụ “na ihe omume” nke ohu ikpeazu Daniel nke na isi mbu (iri), na-anochi anya ahumahu nke ndi Chineke n'ubochi ikpeazu, dika isi ikpeazu (iri na abuo) na-eme kwa. Nhazi nke isi atọ ahụ mejuputara ihè nke Osimiri Hiddekel, nke “enyere puru iche maka ubochi ikpeazu ndi a,” ka e mere ka o buru nkowa nzokwu atọ nke “eziokwu.” N'ime nke mbu ikweko n'azu ikpeazu, ebe nke di n'etiti na-anochi anya nnupuisi, anyi nwere o

bughị naanị usoro nke okwu Hibru ahụ bụ “eziokwu,” nke e si n’akwukwọ ozi mbụ, nke iri na atọ, na nke ikpeazụ nke mkpuruwedemede Hibru kee ya, kama anyị na-ahukwa akara aka nke Alfa na Omega.

Daniel isi nke iri na-egosi puku mmadụ otu narị na iri anọ na anọ ndị ahụ, ndị na-aghota ma ohuu “chazon” nke afọ puku abuo na narị ise na iri abuo, ma ohuu “mareh” nke afọ puku abuo na narị atọ. O bughị naanị na ha na-aghota ohuu abuo ahụ, kama ha nwekwara ahumihe nke ezi omume site n’okwukwe nke ohuu “marah” nke bu nke nwanị ma burukwa nke na-ebute ihe, nke “odidi”, na-amiputa.

“N’ihi uche na mkpuruobi, di ka o dikwa n’ihi ahụ, o bu iwu Chineke na a na-enweta ike site n’oru ike. O bu mmege ahụ na-ewulite mmepe. N’ime nkwekorita na iwu a, Chineke enyela n’Okwu Ya uzọ e si enweta mmepe nke uche na nke mmuo.

“Baibul nwere ukpuru niile mmadu chorọ ighota ka e wee mee ka o ruo eru ma maka ndu a ma o bu maka ndu nke ga-abia. A pukwara ka mmadu niile ghota ukpuru ndi a. O dighi onye obula nwere mmuo itughari uche n’ihe o na-akuzi ga-agu obuna otu akuku Akwukwo Nso n’enwetaghị n’ime ya otu echiche bara uru ga-enyere ya aka. Ma ozizi kacha baa uru nke Baibul abughị ihe a na-enweta site n’imu ya mgbe ufodu ma o bu n’enweghi njiko. E nweghi ka e si gosiputa nnukwu usoro eziokwu ya n’uzo nke onye na-agu oso oso ma o bu onye na-agu n’enweghi nlezianya ga-achoputa ya. Otutu n’ime aku ya di omimi nke ukwu n’okpuru elu, a pukwara inweta ha naanị site n’ichosi ike na nnyocha na-aga n’ihu. A ghaghị ichoputasi ma chikotasi eziokwu ndi ahụ nke na-eme ka nnukwu izugbe ahụ zuo oke, ‘ntakiri ebe a, ntakiri ebe ahụ.’ Aizaya 28:10.”

“Mgbe a nyochachara ha otu a ma kpokotakwaa ha, a ga-achoputa na ha dabara n’otu n’otu n’uzo zuru oke. Ozioma o bula bu mmeju nke ndi ozo, amuma o bula bu nkowa nke ozo, eziokwu o bula bu mmepe nke ufodu eziokwu ozo. A na-eme ka udi nile nke usoro ndi Juu doo anya site n’Ozioma. Ukpuru o bula di n’okwu Chineke nwere onodu ya, eziokwu omume o bula nwekwara ihe o na-egosi. Ma usoro owuwu ahụ dum, n’echiche ya na mmezu ya, na-agba ama banyere Onye dere ya. O dighi uche o bula ma e wezuga nke Onye Enweghi Ngwucha ga-enwe ike icheputa ya ma o bu kpuputa ya.”

“N’ichoputa akuku di iche iche ahụ na n’imu mmekorita ha, a na-akpo ikike kachasi elu nke uche mmadu ka ha ruo oru nke ukwu. O dighi onye puru itinye onwe ya n’imu ihe di otu a na-enweghi izulite ike nke uche.”

“O bughikwa naanị n’ichoputakwu eziokwu na ijikota ya ka uru uche nke omumu Akwukwo Nso di. O dikwa n’mba a chorọ iji ghota isiokwu ndi e gosiputara. Uche nke a na-etinye naanị n’ihe nkiti nke ndu, na-adi ntakiri ma na-ada mba. O buru na a naghị atụ ya oru mgbe o bula ka o ghota eziokwu ndi di ebube ma di anya n’obibia ha, n’oge na-aga o na-efunahu ike ito eto. Di ka ihe nchebe megide mmebi a, na ihe na-akpali mmepe, o dighi ihe ozo a puru iji tunyere omumu okwu Chineke. Di ka uzo ozuzu nke ogugu isi, Akwukwo Nso bara uru kari a akwukwo o bula ozo, ma o bu akwukwo ndi ozo niile e jikotara onu. Idi ukwu nke isiokwu ya, idi mfe di nsopuru nke okwu ya, ima mma nke onyinyo ya, na-eme ka echiche di ngwa ma na-ebuli ha elu di ka o dighi ihe ozo puru ime. O dighi omumu ozo puru inye ike uche di otu a

dịka mbọ a na-etinye iji ghotà nnukwu eziokwu ndị dị ịtụnanya nke mkpughe. Uche nke a si otu a kporo ka o metuta echiche nke Onye Enweghi Ngwucha, apughị izere igbasa ma sie ike.”

“Ma nke ka ukwu bu ike nke Akwukwo Nso n’izulite odidi ime mmuo. Mmadu, ebe e kere ya maka mmekorita ya na Chineke, puru nani n’ime mmekorita di otu ahụ ichota ezi ndu ya na uto ya. Ebe e kere ya ka o chota n’ime Chineke onu ya kachasi elu, o pughị ichota n’ihe o buła ozo ihe ahụ nke puru ime ka aguu obi di juu, nke puru imeju aguu na akpiri ikpo nku nke mkpuru obi. Onye ahụ nke ji mmuo ezi obi na nke a puru ikuziri ihe na-amu okwu Chineke, na-achọ ighota eziokwu ya, a ga-eme ka o metuta Onye dere ya; ma, ma e wezuga site n’ime nhorọ nke ya, okè adighi n’ihe ndi o nwere ike igho.”

“N’udi edemede na isiokwu ya di ukwu, Akwukwo Nso nwere ihe ga-adota uche obula ma metukwa obi obula aka. N’ime ibe ya ka a na-ahu akuko ihe mere eme kacha ochie; akuko ndu kacha buru ezi nnochianya nke ndu n’eziokwu; ukuru ochichi maka ijide steeti n’usoro, maka ihazi ezinaulo—ukuru nke amamihe mmadu enweghi mgbe o ruru ha. O nwere nka ihe omuma kacha omimi, uri kacha di utu ma kacha elu, kacha juputa n’oke mmetuta ma kacha ewetakwa obi mgbawa. Ederede Akwukwo Nso, obuna mgbe a na-ele ha anya n’uzo a, kariri nnoo n’onu ahia oru niile nke onye ode akwukwo mmadu obula; ma, mgbe a na-ele ha anya n’ihe gbasara njiko ha na nnukwu echiche etiti ahụ, obosara ha na uru ha di nnoo enweghi ngwucha. Mgbe a huru isiokwu obula n’ihe nke echiche a, o na-enweta ihe ohu o putara. N’eziokwu ndi e kwuru n’uzo kacha mfe, e zoro ukuru ndi di elu dika eluigwe ma na-agbakwa ebighi ebi gburugburu.”

“Isiokwu etiti nke Bible, isiokwu nke ihe o buła ozo di n’akwukwo ahụ dum na-ejikota gburugburu ya, bu atumatu mgbaputa, mweghachi nke onyinyo Chineke n’ime mkpuruobi mmadu. Site n’egosi mbu nke olileanya n’okwu ikpe a kpoputara na Iden ruo na nkwa ikpeazu ahụ di ebube nke Mkpughe, ‘Ha ga-ahu ihu Ya; aha Ya ga-adikwa n’egedege ihu ha’ (Mkpughe 22:4), isi ihe nke akwukwo o buła na akuku o buła nke Bible bu mkpughe nwayo nwayo nke isiokwu a di ıtunanya,—mbuli elu nke mmadu,—ike Chineke, ‘nke na-enye anyi mmeri site n’Onyenwe anyi Jisos Kraist.’ 1 Ndi Korint 15:57.” Education, 123–125.

N’akuku Akwukwo Nso e zoro aka na ya ugbo a, e gosiri na Akwukwo Nso, ma a tlee ya site n’uzo o buła nke edemede, di nnoo elu kariya ihe o buła mmeputa mmadu. Nwanyi White kwuru, “N’ime ibe ya ka a na-ahu akuko ihe mere eme kachasi ochie; akuko ndu nke kacha buru eziokwu n’ihe banyere ndu n’onwe ya; ukuru ochichi maka ijide steeti n’aka, maka ihazi ezi-na-ulo—ukuru ndi amamihe mmadu emebeghi ka ha ha. O nwere nka ihe omuma kasi mie emi, uri kasi di utu na nke kasi di ebube, nke kasi juputa n’oke mmetu obi na nke kasi akpali ebere,” nakwa na “o dighi uche o buła ma e wezuga nke Onye Enweghi Ngwucha puru icheputa ma o bu kpuputa nhazi di otu a.”

Akwukwo Nso kariri iwu nile a na-anabata n’etiti mmadu nke na-akowaputa ukuru na-enye akwukwo usoro ya. Ukuru ndi a na-ewebata n’ulo akwukwo mahadum nke mmadu, ndi na-egosi odjiche di n’etiti akwukwo nkiti ma o bu nke di ala, ruo n’oru ndi kasi buru okaike n’akwukwo mmadu, Akwukwo Nso kariri ha niile. N’uche nke a, o di mkpa ighota na njedebe kasi elu ahụ, nnukwu mmechi nke ama amuma nke Akwukwo Nso dum, ka a na-anochi anya ya n’ohu ikpeazu

Daniel. O bu nkume-isi nke àmà amụma ahụ, o dighikwa njedebe kasị elu n'akwukwọ mmadụ nke na-eru nso n'àmà nke Daniel isi nke iri na otu, malite n'amaokwu nke mbụ, na-aga n'ihu ruo n'isi nke iri na abụọ amaokwu nke anọ.

N'akwukwọ Mkpughe, akwukwọ nile nke Akwukwọ Nsọ na-ezukọta ma na-eru ogwugwu ha, ma n'ime mkpughe ahụ, a na-ebulikwa otu ahiri amụma ahụ dị ka e mere n'akwukwọ Daniel, ma n'ihe gbasara mmekọrịta ha n'etiti onwe-ha, akwukwọ Daniel bụ mmalite ikwu ya, ebe Mkpughe bụ njedebe ya. Ihe nile dị n'ime ikwu mbụ ahụ, ihe nile dikwa n'akwukwọ Daniel, ma njedebe kachasi elu nke akwukwọ ahụ bụ oħu e nyere n'akukụ Osimiri Hiddekel. Njedebe kachasi elu nke ihe omume ndi e gosiputara n'ime oħu ahụ na-amalite n'amaokwu nke iri anọ, ma na-aga n'ihu ruo mgbe a kuchi akwukwọ ahụ n'amaokwu nke anọ nke isi nke iri na abụọ. Amaokwu ndi ahụ na-anochi anya nnukwu njedebe ikpezụ nke eziokwu amụma niile e kwuworo ma o bu dekoala site n'onu ndi nsọ nke oge ochie, gunyere Sister White.

Ihe na-eduga n'ogwugwu okwu ahụ n'isi nke iri na otu bu akuko ndi di n'ime isi ahụ nke na-enye ndiamà maka nghota ziri ezi nke amaokwu isii ikpezụ nke isi nke iri na otu, ebe ndi iro ato ahụ nke dragon ahụ, anu ohia ahụ, na onye amuma ugha ahụ ugbu a na-eduga uwa n'iru nsochi nke mmechi oge nnwale mmadụ. Nwanyị White na-akowaputa ozugbo ukpuru ime a.

“Anyi enweghi oge anyi ga-efunahu. Oge nsogbu di n'ihu anyi. E ji mmuo agha kpalite uwa. N'oge na-adighi anya, ihe omume ndi a kporo banyere ha n'amuma ga-emezu. Amuma di n'isi nke iri na otu nke Daniel foro nke nta ka o ruo mmezu ya zuru ezu. Otutu n'ime akuko ihe mere eme nke mere n'ime mmezu nke amuma a ga-emeghari ozo. N'amaokwu nke iri ato, a na-ekwu maka otu ike nke 'ga-enwe mwute, laghachi, ma nwee iwe megide ogbugba ndu nsọ ahụ: otu a ka o ga-eme; o ga-alaghachikwa, nwee nghota na ndi na-ahapu ogbugba ndu nsọ ahụ. Agha ga-eguzo n'akuku ya, ha ga-emeto ebe nsọ nke ike, wepu aja kwa ubochi, tinyekwa ihe aru nke na-eweta mbibi. Ndi na-eme ajo omume megide ogbugba ndu ahụ ka o ga-eji okwu ire ufo mebie: ma ndi maara Chineke ha ga-adi ike, ha ga-emekwa nnukwu oru. Ndi nwere nghota n'etiti ndi mmadu ga-akuziri otutu mmadu: ma ha ga-ada site n'mma agha, na site n'oku, na site n'agha-mkporo, na site n'inara ihe n'agha, otutu ubochi. Ma mgbe ha ga-ada, a ga-eji obere enyemaka nyere ha aka: ma otutu ga-arapara n'ahu ha site n'okwu ire ufo. Ufodu n'ime ndi nwere nghota ga-ada, iji nwalee ha, na iji sachapu ha, na ime ka ha di ocha, ruo oge ogwugwu: n'ihu na o ka bu maka oge e kenyere. Eze ahụ ga-eme dika ochicho ya si di; o ga-ebulikwa onwe ya elu, mee onwe ya nnukwu karija chi obula, o ga-ekwukwa ihe di itunanya megide Chineke nke chi niile, o ga-enwekwa ihe iga nke oma ruo mgbe iwe ahụ ga-emezu: n'ihu na ihe e kpebiri ga-eme.' Daniel 11:30–36.”

“A ga-enwe ihe omume ndi yiri nke e kwara n'okwu ndi a. Anyi na-ahu ihe amà na-egosi na Setan na-enweta ngwa ngwa ochichi n'elu uche umu mmadu ndi na-enweghi egwu Chineke n'ihu ha. Ka mmadu nile guo ma ghota amuma ndi di n'akwukwọ a, n'ihu na anyi na-abanye ugbu a n'oge nsogbu ahụ e kwuru maka ya:”

“N'oge ahụ ka Maikel ga-ebili, onye-isi ukwu ahụ nke na-eguzo n'ihu maka umu nke ndi gi: ma a ga-enwe oge nhujuanya, nke na-aditubeghi kemgbe e nwere mba ruo n'oge ahụ kpomkwem: ma n'oge ahụ ka a ga-anaputa ndi gi, onye o bula a ga-achota na e dere aha ya

n'akwukwo ahụ. Ma otutu n'ime ndi na-ehi ura n'aja nke uwa ga-eteta, ufodu gaa na ndu ebighi ebi, ufodukwa gaa n'ihere na nleli ebighi ebi. Ma ndi maara ihe ga-enwu di ka ihe nke mbara igwe; ndi na-edukwa otutu mmadu n'ezi omume ga-adikwa ka kpakpando ruo mgbe ebighi ebi. Ma gi onwe gi, Daniel, mechie okwu ndi a, ma kaa akara n'akwukwo ahụ ruo n'oge ogwugwu: otutu ga na-agbaghari ebe a na ebe ahụ, a ga-amubakwa ihe omuma.' Daniel 12:1-4." Manuscript Releases, nomba 13, 394.

N'akuku edemede a, Nwanneanyi White buru uzọ kpọturu Daniel isi nke iri na otu, ma mesia kowaa ukpuru ahụ bu na "a ga-emegharikwa otutu n'ime akuko ihe mere eme nke mezuru n'ime mmezu amuma a." Mgbe ahụ, o kpomkwem korọ amaokwu nke iri atọ ruo iri atọ na isii ma soro ya kwuo na, "ihe omume ndi yiri ndi a kowara n'okwu ndi a ga-eme." Mgbe o gosiri amaokwu nke iri atọ ruo iri atọ na isii, ma kwuo na ihe omume ndi yiri amaokwu ndi ahụ ga-eme, o mesia kpọturu mmechi oge amara, mgbe Maikel ga-ebili n'amaokwu nke mbu nke isi nke iri na abuo. N'ime ime nke a, o na-ekewapu amaokwu asaa ndi ahụ, ma na-edobe ha n'ime akuko ihe mere eme nke na-ebute ozugbo tupu Maikel ebili.

Karia otu ugboro ka anyi ekwuola banyere akuko ihe mere eme nke amaokwu iri atọ ruo iri atọ na isii, na otu ha si yitu amaokwu iri anọ ruo iri anọ na ise nke Daniel iri na otu, ma ugbu a anyi ga-amalite ilebara oge ndi ozọ nke akuko ihe mere eme amuma di na isi nke iri na otu anya, nke e kwughachiri n'ime amaokwu isii ikpeazu ahụ. Otú o di, tupu anyi eme nke a, anyi ga-egosiputakwa ozọ nchikota di mkpirikpi banyere myirita di n'etiti amaokwu iri atọ ruo iri atọ na isii na amaokwu iri anọ ruo iri anọ na ise.

Amaokwu nke iri atọ na-egosi mgbanwe site na Rom ndi ogo mmuo ruo na Rom nke ndi paapu. A na-atule akuko mgbanwe ahụ n'ime amaokwu amuma di iche iche nke na-akowa ubochi dika afọ 330, 508, 533 na 538. E nwere ihe iriba ama amuma ndi ozọ n'ime mgbanwe ahụ site n'alaeze nke anọ ruo n'alaeze nke ise nke amuma Akwukwo Nso, ma n'amaokwu nke iri atọ na otu, Rom ndi ogo mmuo na-ebili n'onodu paapu, dika e si nochite ya anya site na Clovis n'afọ 496. Ike ndi ogo mmuo ahụ, nke Clovis nochiri anya ha na mbido n'amaokwu ahụ, na-aruzu oru nke iwepu mgbochi o buka nke ndi ogo mmuo (ihe a na-eme kwa ubochi) megide ibili nke paapu ruo n'afọ 508. Agha nke oge ndi ahụ na-eweta mbibi megide Obodo Rom n'ime akuko ahụ, dika e si nochite ya anya site na "ebe nso nke ike", ma ruo n'afọ 538, ike ndi ogo mmuo na-etinye paapu n'ocheeze nke uwa, ma o buruzie na o na-enye iwu ubochi Sonde n'Ogbako Orleans.

Amaokwu nke iri atọ na abuo ruo nke iri atọ na isii na-akowa agha igbu mmadu nke ochichi popu wetara mgbe ahụ megide ndi ikwesị ntukwasị obi nke Chineke n'ime afọ puku otu nari abuo na iri isii nke Oge Ochichiri. N'ikpeazu, ochichi popu rutere ogwugwu ya n'amaokwu nke iri atọ na isii. N'amaokwu nke iri anọ, Reagan guzobere njiko nzuzo ya na onye ahụ megidere Kraist, na-akara oge e wepurula nguzogide nke Protestantizim, di ka afọ 508 na-anochi anya ya. Nnyefe ego na ike agha Reagan e gosiputawori n'oninyo site na "ogwe agha" ahụ guzoro n'aka ochichi popu na 496. Mbibi nke ebe nso nke ike Rom ndi ogo mmuo, nke obodo Rom na-anochi anya ya, na-anochi anya mbibi nke Iwu Nso United States n'iwu Sonde nke na-abia n'oge na-adighi anya, n'ihia na Iwu Nso ahụ bu ebe nso nke ike nke United States. N'iwu Sonde ahụ, a ga-etinye ochichi popu ozọ n'ocheeze nke uwa, di ka afọ 538 na-anochi anya ya.

Mgbe ahụ ka oge ikpeazu nke mkpagbu igbu mmadu nke ndi popu ga-amalite, nke a ga-ebuso ndi Chineke kwesiri ntukwasị obi agha, dika o mere n'Ogbọ Ochiichi site na 538 ruo 1798. Nke a ga-eduga n'imechi oge nnwale mmadu, mgbe Maikel ga-ebili, di ka 1798 nochiri anya ya, mgbe ochichi popu ahụ, nke nwere oganihu ruo otu puku afo abuo nari isii, natara iwe nke onya ahụ na-egbu egbu.

Anyi ga-aga n'ihu na omumu a n'isiokwu na-esonu.

"N'otu oge, mgbe m no n'Obodo New York, a kporo m n'oge abali ka m hu ulo ndi na-ebili, elu n'elu, ruo n'elugwe. E kwere nkwa na ulo ndi a agaghi ere oku, e wukwara ha ka ha nye ndi nwe ha na ndi wuru ha otuto. Elu kari ka ha na-ebili, ma na-ari kwa elu kari, e ji ihe ndi kachasi onu ahia wuo ha. Ndi ulo ndi a bu nke ha adighiaju onwe ha, si: 'Olee otu anyi ga-esi kasi mma nye Chineke otuto?' Onyenwe anyi anoghi n'echiche ha."

"Echere m: 'O di m mma na ndi na-etinye aku ha otu a ga-ahu uzo ha dika Chineke si ahụ ya! Ha na-akwakoba ulo ndi mara mma nke ukwu, ma lee otu atumatu na ncheputa ha si buru nzuzu n'anya Onye na-achi elugwe na ala. Ha adighi eji ike nile nke obi na uche ha amu otu ha ga-esi enye Chineke otuto. Ha efuola n'anya nke a, bu oru mbu nke mmadu.'"

"Ka a na-ewu ulo ndi a di elu, ndi nwe ha ji nganga juputara n'uche na-anuri onu na ha nwere ego ha ga-eji mejuo ochicho onwe ha ma kpalite anyafu n'ime ndi agbata obi ha. E nwetara nnukwu akuku nke ego ahụ ha tinyere otu a site n'ina pu mmadu ihe n'ike, site n'ipia ndi ogbenye n'ala. Ha chefuru na n'elugwe a na-edobe akwukwo ndeko nke azumahia o bula; azumahia o bula na-ezighi ezi, omume aghughu o bula, e deko ya n'ebe ahụ. Oge na-abia mgbe, n'ime aghughu na mpako ha, mmadu ga-eru okè nke Onyenwe anyi agaghi ekwe ka ha gafee, ha ga-amutakwa na ndidi Jehova nwere okè."

"Ihe onyonyo nke soro nke a gafere n'ihu m bu mkpu oku. Ndi mmadu lere ulo ndi di elu ma e chere na ha anaghi ere oku anya, wee si: 'Ha no n'udo zuru oke.' Ma ulo ndi a kporo oku, di ka a ga-asị na e ji pichi ruo ha. Ugbọ mmiri mgbanyu oku enweghi ike ime ihe o bula iji kwusi mbibi ahụ. Ndi oru mgbanyu oku enweghi ike iji ugbọ ndi ahụ ruo oru."

"A kuziri m na mgbe oge Onyenwe anyi ruru, o buru na mgbanwe obula emebeghi n'obi umu mmadu ndi nganga na ndi ochicho otuto, mmadu ga-achoputa na aka ahụ nke siri ike izoputa ga-adikwa ike ibibi. O dighi ike o bula nke uwa puru igbochi aka Chineke. O dighi ihe owuwu obula a puru iji wuo ulo nke ga-echebe ha puo n'mbibi mgbe oge Chineke hoputara ruru iji zitere mmadu ntaramahuhu n'ihini nleli ha mere iwu Ya na n'ihini ochicho onwe ha."

"O dighi otutu, obuna n'etiti ndi nkuzi na ndi ndoro ndoro ochichi, na-aghota ihe ndi na-akpata onodu oha mmadu di ugbu a n'okpuru ya. Ndi jidere igwe ochichi n'aka enweghi ike idozi nsogbu nke nruru omume, ida ogbenye, ogbenye enweghi enyemaka, na mpu na-abawanye uba. Ha na-agbasi mbo ike n'efu iji tinye arumoru azumahia n'uzo ga-adikwu nchebe. O buru na mmadu ga-elebara nkuzi nke okwu Chineke anya kari, ha ga-achota ihe ngwota nke nsogbu ndi na-agbagwoju ha anya."

"Akukwo Nso na-akowa onodu uwa ga-adi tupu obibia nke ugoro abuo nke Kraist. Banyere ndi mmadu ndi na-eji izu ohi na inapu n'ike na-akpakoba nnukwu aku, e dere, si: 'Unu

akwakwabawo akụ maka ubochi ikpeazu. Lee, ugwo oru nke ndi oru ubi ahụ kuru ubi unu, nke unu ji aghugho jide ha azu, na-eti mkpu: mkpu nke ndi ahụ kuru ihe ubi abawokwa n'nti nke Onyenwe anyi nke Sabaoth. Unu ebiwo ndu uto n'awa, burukwa ndi na-eme ihe n'uzo nleli; unu azulitela obi unu, dika n'ubochi mgbukpo. Unu emewo ka e maa onye ezi omume ikpe ma gbuo ya; o dighikwa emegide unu.' James 5:3-6."

"Ma onye na-agu ido aka na nti ndi ahụ nke ihe iriba ama nke oge a na-emezu ngwa ngwa na-ene? Olee mmetuta o na-emetuta ndi nke uwa? Gini mgbanwe a na-ahu n'omume ha? O dighi kariya nke a huru n'omume ndi bi n'awa nke Noa. N'ibanye kpamkpam n'ahia uwa na ihe uto ya, ndi bi tupu iju mmiri ahụ 'amaghi ruo mgbe Iju Mmiri ahụ biara, were ha niile laa.' Matiu 24:39. Ha natara ido aka na nti e si n'eluigwe zitere, ma ha juru ige nti. Ma taa, uwa, n'ighara ilebara olu ido aka na nti nke Chineke anya kpamkpam, na-agba oso oso gaa n'ola n'iyi ebighi ebi."

"A kpalitela uwa mmuo agha. Amuma nke isi nke iri na otu nke Daniel foro nke nta ka o ruo mmezu ya zuru ezu. N'oge na-adighi anya ihe omume nke nsogbu e kwuru banyere ya n'amuma ga-eme." Testimonies, volume 9, 12-14.